

PROGRAM

för konst och kultur och i det offentliga rummet

Dokumentets syfte

Programmet syftar till att tydliggöra kommunens ambition vad gäller arbetet med medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens i det offentliga rummet när Nacka växer och utvecklas. De metoder som programmet omfattar ska användas även när kommunen utvecklar egna fastigheter för välfärdsändamål. Programmet syftar också till att tydliggöra ansvarfördelning för utveckling och förvaltning mellan olika interna och externa aktörer. Med det offentliga rummet avses samhällets gemensamma utrymmen utomhus eller inomhus om funktionerna och ändamålen med utrymmet är desamma som för utrymmen utomhus.

Dokumentet gäller för

Programmet gäller för all verksamhet som omfattar konst och användning av konstnärliga uttryck i det offentliga rummet och tillgängligheten till den öppna konsten. I detta ingår landskapsarkitektur.

Det offentliga rummet utformas och utvecklas genom medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens. Den öppna konsten bjuder in, berör och berikar människor.

Visionen om öppenhet och mångfald innebär att kommunen i arbetet med medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens i det offentliga rummet ska ta tillvara konstnärers kunskap och kreativitet samt attrahera konstnärer att vilja medverka. Samma förhållningssätt ska gälla för allmänhetens möjligheter att bidra i utformningen och utvecklingen. Visionen innebär också att kommunens arbetssätt ska attrahera olika aktörer i det offentliga rummet att samverka med kommunen. Genom den öppna konsten tillgängliggör kommunen konsten i det offentliga rummet för en mångfald av sätt att ta del av den.

Utifrån kommunens *grundläggande värdering* ska kommunens arbete med medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens i det offentliga rummet präglas av förtroendet för konstnärernas kunskap och kreativitet. Den innebär också ett förtroende för den kunskap och vilja att medverka i det offentliga rummet, som medborgare och andra aktörer som verkar i det har.

Ambitionen att vara bäst på att vara kommun betyder att kommunens huvudsakliga roll är att skapa förutsättningar för, uppmuntra till och samordna utformning och utveckling av det offentliga rummet genom medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens samt att genom den öppna konsten verka för att det offentliga rummet är optimalt tillgängligt.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2017/1118	2018-	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen, kulturnämnden, natur- och trafiknämnden	Stadsdirektören

Medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens och den öppna konsten bidrar till att det offentliga rummet präglas främst av det *övergripande målet* om attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Den öppna konsten och förekomsten av medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens i utformningen och utvecklingen av det offentliga rummet bidrar till att medborgarna får ett maximalt värde för skattepengarna.

Kommunens funktion inom det offentliga rummet och den öppna konsten ska präglas av *de fyra styrprinciperna* om

1. särskiljande av finansiering och produktion - ansvaret för att metoderna för konsten att skapa det offentliga rummet tillämpas och att den öppna konsten tillgängliggörs, är en huvudmannauppgift för kommunen
2. konkurrens - kommunen dels gör det möjligt för var konstnär själv att avgöra om den vill bidra i utformningen och utvecklingen av det offentliga rummet, dels välkomnar entreprenörer att utifrån sina idéer göra den öppna konsten tillgänglig
3. konkurrensneutralitet – kommunen gör inte skillnad mellan olika aktörer som medverkar i konsten att skapa det offentliga rummet och som gör den öppna konsten tillgänglig
4. ansvar och befogenheter ska läggas på lägsta effektiva nivå – konsten att skapa det offentliga rummet sker nära dem som verkar och vistas i det offentliga rummet.

I. Konsten att skapa stad på västra Sicklaön och Konsten att skapa konst i hela Nacka

Utformning och utveckling av det offentliga rummet ska ske genom medskapande, konst, kultur och konstnärlig kompetens.

För detta finns en utvecklad modell *Konsten att skapa stad* på västra Sicklaön och *Konsten att skapa konst i hela Nacka* inom kommunens övriga geografiska områden.

Modellen ska även användas när kommunen utvecklar egna fastigheter för välfärdsändamål.

Modellen består följande grundläggande metoder.

Växel 0) STJÄRNSTOFT

Utveckling av platsens egen lyskraft eller ljus; lokala och plats specifika program tas fram i samspel med närboende och andra aktörer. Insatsen är en process som syftar till att vaska fram platsens själ, karaktär, identitet, platsens DNA. Stjärnstoft fungerar som underlag till kommande arbete med nyskapande arkitektur, gestaltningsprogram, konstprogram och insatser inom växlarna 1, 2 och 3.

Växel 1) TOMTEBLOSS

Lyser upp en kort stund – upp till en vecka. *Tillfälliga och kortvariga insatser* eller aktiviteter såsom festivaler och evenemang av olika slag.

Växel 2) LÄGERELDAR

Lyser upp och värmer lite längre - från en vecka upp till några år. *Tillfälliga och lite längre insatser eller aktiviteter* såsom aktivering av tomma lokaler, pop up-parker och andra installationer som kan fungera som inspiration eller oaser i byggkaos.

Växel 3) LAVA

Väller fram, lyser upp och värmer, stelnar och blir permanent. *Insatser och aktiviteter som leder till en permanent installation av bestående karaktär* såsom unika attraktiva målpunkter med konstnärlig höjd och/eller utveckling av offentliga platser genom aktivt medskapande av medborgare.

Växel 4) VINTERGATAN

Bevarar, vårdar och ombesörjer för framtiden. *Insatser för att den permanenta konsten ska bestå* genom rationella förutsättningar att underhålla och drifva konstverk på ett hållbart sätt. Dessa aspekter skall beaktas och inkluderas framför allt i växel 3, men även i växel 1 och 2. Växel 4 skapar goda förutsättningar och underlag för att öppna konsten för allmänheten och stödja att konstnärliga berättelser lever kvar över tid.

2. Den öppna konsten

Konsten i det offentliga rummet ska bjuda in, beröra och berika människor.

Den öppna konsten ska bidra till och utveckla kommunens attraktionskraft genom att dokumentera och registrera befintlig offentlig konst.

Öppna konsten ska utveckla tillgängligheten till konsten i det offentliga rummet genom

- att skapa förutsättningar för konstvandringar och konstorienterande applikationer
- medskapande aktiviteter för barn och unga kopplat till övrig verksamhet i Nacka.

Konstarkivet och konstkommunikation på hemsida och i sociala medier är en del av *Öppna konsten*.

Behöver konst i det offentliga rummet flyttas tillfälligt eller permanent eller annars tas om hand när arbetet med att genomföra utbyggnaden av Nacka stad och lokala centra pågår eller välfärdsfastigheter med konstnärlig utsmyckning byggs om/utvecklas, ska kulturnämnden planera för och säkerställa omlokalisering och tillgänglighet under temporär placering.

3. Ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för att *Konsten att skapa stad* och *Konsten att skapa konst i hela Nacka* tillämpas för utformning och utveckling av offentliga rum. I

kommunstyrelsens ansvar ingår ägarskapet för kommunens konstverk.

Kommunstyrelsen ansvarar för förvaltning av konst i det offentliga rummet samt för drift och underhåll av konst i offentliga rum inomhus och i lokaler/utrymmen som i övrigt omfattas av kommunstyrelsens driftsansvar.

Kulturnämnden ansvarar för dokumentation och tillgänglighet till konst i offentliga rum genom den *Öppna konsten*.

Natur- och trafiknämnden ansvarar för drift och underhåll av konst i offentliga rum som nämnden i övrigt har ett driftsansvar för. Det ska finnas en dokumentation för skötseln. Kommunstyrelsen och kulturnämnden ska medverka till att sådan tillkommer på objektsnivå.

4. Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av konsten att skapa stad, konsten att skapa konst i hela Nacka och öppna konsten ska ske i årsboksluten för de ansvariga nämnderna.

Programmet för konst, kultur och konstnärlig kompetens i det offentliga rummet ska utvärderas varje mandatperiod.
